
Kyrkomötet Budgetutskottets betänkande 2014:2

Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2013

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas kyrkostyrelsens skrivelse 2014:2 *Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2013*.

Kyrkostyrelsen föreslår att kyrkomötet fastställer årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorerna tillstyrker att kyrkomötet fastställer resultat- och balansräkningen och föreslår därtill att kyrkomötet beviljar kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Budgetutskottet föreslår att kyrkomötet fastställer årsredovisning, resultat- och balansräkning samt beviljar kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2013.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisning samt resultat- och balansräkning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2013.
2. Kyrkomötet beslutar att bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2013.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2014:2 *Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2013*

Kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisning och koncernredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2013.

Yttrande från andra utskott

Budgetutskottet har erbjudit samtliga utskott att yttra sig över skrivelsen och förklarat sig särskilt intresserat av om respektive sakutskott har synpunkter på kyrkostyrelsens återkoppling gällande de tidigare kyrkomötesärenden som kyrkostyrelsen anser slutbehandlade och som härstammar från utskottet (bilaga 2 i skrivelsen).

Yttranden har inkommit från Organisationsutskottet (O 2014:1y, bilaga 1) och Ekumenikutskottet (E 2014:1y, bilaga 2).

Bakgrund

Kyrkostyrelsens skrivelse består av den tryckta *Årsredovisning 2013 Svenska kyrkans nationella nivå* med bilagorna 1. *Resultatrapport 2013*, bilaga 2. *Redogörelse för behandlingen av kyrkomötets ärenden* med underbilagorna 2A. *Rättsäkra direkta val till kyrkomötet för utlandssvenskar* och 2B. *Gränsdragningen mellan begravningsverksamhet och näringsverksamhet i samband med begravning*) och bilaga 3. *Övrig rapportering från kyrkostyrelsen*.

Årsredovisningen

I förvaltningsberättelsen lyfter kyrkostyrelsen fram exempel på genomförd verksamhet inom områdena omvärld och relationer, stöd till stift och församlingar samt normering, tillsyn och förvaltning. Av berättelsen framgår att samarbete med och stöd till stiftet är en prioriterad fråga för kyrkostyrelsen.

Årets ekonomiska resultat är +563 miljoner kronor, främst till följd av positivt resultat i kapitalförvaltningen. Det innebär att eget kapital vid utgången av 2013 har ökat till 5 932 miljoner kronor, vilket är 664 miljoner över den nivå som medför att kyrkostyrelsen ska lämna förslag till kyrkomötet om hur det överskjutande beloppet ska hanteras. Kyrkostyrelsens kommentar om hantering av det överskjutande beloppet lämnas i KsSkr 2014:1, *Verksamhet och ekonomi för den nationella nivån åren 2015–2017*.

I årsredovisningen finns också ett hållbarhetsbokslut, som beskriver hur den nationella nivån arbetar för att minimera den egna verksamhetens potentiellt negativa inverkan på en hållbar utveckling.

Bilagorna

I bilaga 1 redovisar kyrkostyrelsen ett urval av verksamhetens insatser och resultat i förhållande till den nationella nivåns uppgifter och den verksamhetsinriktning kyrkomötet beslutat om. Därtill redovisas finansiering och kostnader för 2013 i relation till utfall 2012 samt kostnadsram och detaljbudget 2013.

Den kostnadsram för 2013, som kyrkomötet 2012 beslutade om, var 2 812 miljoner kronor. Utfallet är knappt 150 miljoner (5 procent) lägre vilket främst beror på lägre förbrukning av kyrkoantikvarisk ersättning än budgeterat och lägre kostnader för stiftsbidrag, då kompensation för ökade skattekostnader avseende prästlönstillgångar inte utfallit i den omfattning som planerats.

Av bilaga 2 framgår att 16 skrivelser från tidigare kyrkomöten har slutbehandlats under året, medan 18 återstår. Kyrkostyrelsen redovisar i underbilagor särskilt två av uppdragen.

Bilaga 2A är en återkoppling utifrån uppdraget att så snart som möjligt återkomma med förslag om rättsäkra direkta val även till en utlandsvalkrets i kyrkomötet (Eu2011:1, KmSkr 2011:20).

Bilaga 2B är en återkoppling utifrån uppdraget att tydliggöra gränsdragningen mellan Svenska kyrkans huvudmannaskap för begravningsverksamheten och kyrklig näringsverksamhet i samband med begravning (O2013:5 och KmSkr 2013:14).

I bilaga 3 lämnas information om ärenden som inte är återrapportering av direkta uppdrag från kyrkomötet, utan ärenden som kyrkostyrelsen särskilt vill redovisa till kyrkomötet. De ärenden som redovisas är satsningen på undervisning och mission för alla åldrar (*Dela tro – dela liv*), prästlönstillgångar och riktat församlingsbidrag.

I revisionsberättelsen uttalar revisorerna att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och att den ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Trossamfundet Svenska kyrkans finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen, samt att förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Revisorerna tillstyrker att kyrkomötet fastställer resultat- och balansräkningen och beviljar kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Utskottets överväganden

Arsredovisningens innehåll

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisning samt resultat- och balansräkning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2013.

Kyrkostyrelsen förordar för sin del kyrkomötet att fastställa årsredovisning och koncernredovisning. Utskottet har noterat att det enligt årsredovisningen (s. 13 i den tryckta versionen) framgår att det från och med 2013 inte upprättas någon koncernredovisning. Anledningen är den ringa omfattningen av verksamhet i den nationella nivåns dotterföretag och intresseföretag i relation till den totala verksamheten på nationell nivå. Utskottet föredrar att använda termerna resultat- och balansräkning, vilket överensstämmer med hur revisorerna uttrycker det.

Utskottet har inget att invända mot de redovisade skälen till att kostnaderna 2013 var lägre än den ram kyrkomötet 2012 beslutade om. Utskottet noterar att det bland annat beror på att förbrukningen av kyrkoantikvarisk ersättning varit lägre än budgeterat men kan samtidigt konstatera att förbrukningen ökat med nästan 20 procent jämfört med 2012, vilket är positivt.

Vad beträffar konsekvenserna av att det egna kapitalet vid årsskiftet är 664 miljoner kronor över den nivå som medför att kyrkostyrelsen ska lämna förslag om hur det överskjutande beloppet ska hanteras hänvisar utskottet till sitt betänkande B 2014:1.

Utskottet har tidigare år noterat den förbättring som skett av årsredovisningens resultatrapport (bilaga 1) och efterfrågat en fortsatt utveckling av rapporten. Utskottets uppfattning är att redovisningen av insatser och resultat ytterligare kan utvecklas genom att kyrkostyrelsen till exempel redovisar sin bedömning av hur väl genomförd verksamhet svarar mot den verksamhetsinriktning kyrkomötet beslutat om.

Utskottet noterar att medelantalet anställda ökat med över 10 procent sedan 2012. En sådan förändring kan vara motiverad men för att kunna göra en sådan bedömning krävs information om orsakerna till förändringen. Utskottet förväntar sig att kyrkostyrelsen utvecklar sin redovisning av orsakerna till större förändringar över tid gällande antalet anställda.

Utskottet har under ett antal år efterfrågat redovisning av kyrkostyrelsens arbete med att analysera och hantera risker i verksamheten. Exempel på risk kan vara en händelse eller ett förhållande som hotar en effektiv verksamhet och en god hushållning av personella och finansiella resurser. Utskottet ser fram mot en utvecklad redovisning om detta i kommande års resultatrapporter till kyrkomötet.

Utskottet noterar att kyrkostyrelsen har för avsikt att återkommande rapportera till kyrkomötet om hur satsningen på undervisning och mission för alla åldrar (*Dela tro – dela liv*), fortskrider. År 2019 ska en utvärdering av genomförande och måluppfyllelse redovisas. Utskottet ser fram mot att ta del av den löpande rapporteringen

fram till 2019 och förväntar sig att den på ett bättre sätt än årets redovisning (bilaga 3) omfattar såväl verksamhet som ekonomi.

Som en del av beredningen har utskottet likt tidigare år haft överläggningar med revisorerna och med kyrkostyrelsens arbetsutskott. Utskottet ser positivt på det arbete revisorerna har utfört och planerar att utföra. Dialogen med revisorerna har utvecklats genom åren och ger en bra grund för utskottets bedömning. Detsamma gäller överläggningarna med kyrkostyrelsens arbetsutskott.

Inget av de övriga utskotten har haft några invändningar mot kyrkostyrelsens återkoppling gällande slutbehandlade kyrkomötesärenden. Däremot reflekterar Organisationsutskottet kring hur kyrkostyrelsen hanterat och fortsatt avser hantera kyrkomötets uppdrag att ta fram förutsättningar för en nationell kraftsamling kring frågorna om begravning och mötet med människor i sorg. Organisationsutskottet framhåller betydelsen av kyrkostyrelsens arbete i frågan och vikten av att uppdraget prioriteras och handläggs skyndsamt.

Ekumenikutskottet anser att skrivelsen på ett bra sätt redovisar genomförd verksamhet och har förtroende för den process som lett fram till kyrkostyrelsens redovisning och förslag i skrivelsen.

Ansvarsfrihet

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2013.

Budgetutskottet ansluter sig till revisorernas förslag.

Uppsala den 26 september 2014

På Budgetutskottets vägnar

Bertil Olsson, ordförande

Niclas Renck, sekreterare

Beslutande: Bertil Olsson, ordförande, Iréne Pierazzi, Solveig Hallin, Peter Egardt, Leif Nilsson, Monica Lago, Marie Wojidkow, Marie Rydén Davoust, Lars T Gåreberg, Leif Nordlander, Christer Björk, Bengt Kjellgren, Carl-Eric Gabrielsson, Gerd Gullberg Johnson och Jenny Nilsson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Roger Sjöberg, Birger Wernersson, Christina Meltin Westerlund, Anita Engström, Mikael Grenstedt, Ann-Britt Åsebol, Mats Nilsson, Märta Stierna, David Lång, Roger Hedlund, Helén Lindbäck, Terence Hongslo och Hildegard Jarskog.

Biskop Martin Modéus har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Organisationsutskottets yttrande 2014:1y

Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2013

Till Budgetutskottet

Organisationsutskottets yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2014:2, Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2013.

Kyrkostyrelsen beskriver i bilaga 2 till sin skrivelse hur man hanterat och fortsatt avser att hantera kyrkomötets uppdrag att ta fram förutsättningar för en nationell kraftsamling kring frågorna om begravning och mötet med människor i sorg. Man anför där bland annat att man diskuterat uppdraget med stiftskanslicheferna, att man planerar en förstudie som behandlar Svenska kyrkans roll och identifierar de viktigaste frågorna vad gäller mötet med människor i sorg och vid begravning samt att man avser undersöka förutsättningarna för en nationell kraftsamling.

I likhet med vad kyrkostyrelsen anför i skrivelsen Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå åren 2015–2017 (KsSkr 2014:1) kan utskottet konstatera att Svenska kyrkan för närvarande genomgår en rollförskjutning från att ha varit en självklar aktör och en del av majoritetssamhället till att bli en aktör bland många andra som erbjuder ceremonier vid högtider och i livets olika skeden. Detta gäller, enligt utskottets mening, inte minst i samband med begravning. Till detta kan läggas att förändringstakten är hög och även begravningssederna förändras i snabb takt. Utskottet vill mot bakgrund av detta framhålla betydelsen av kyrkostyrelsens arbete och vikten av att uppdraget prioriteras och handläggs skyndsamt.

Uppsala den 25 september 2014

På Organisationsutskottets vägnar

Torgny Larsson, ordförande

Fredrik Nilsson Björner, sekreterare

Beslutande: Torgny Larsson, ordförande, Louise Callenberg, Claes Block, Aina Andersson, Anton Härder, Per Lindberg, Gustaf Bengtsson, Maj-Lis Aasa, Olle Reichenberg, Kåge Johansson, Tomas Jansson, Birgit Kullingsjö, Bella Aune, Johnny Lilja och Bo Hanson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Cecilia Clausen, Roberth Krantz, Britt Sandström, Irma Carlsson, Sven Gunnar Persson, Stefan Aro, Britt Kilsäter, Märta Stierna, Michael Kauppi, Karin Forsell, Elsa Christersson och Linda Danung.

Biskop Sven-Bernhard Fast har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet Ekumenikutskottets yttrande 2014:1y

Årsredovisning samt Verksamhet och ekonomi

Till Budgetutskottet

Ekumenikutskottets yttrande över skrivelse 2014:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå åren 2015–2017 och 2014:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2013.

Ekumenikutskottet anser att skrivelserna på ett bra sätt redovisar genomförd och planerad verksamhet och utskottet har förtroende för den process som lett fram till kyrkostyrelsens redovisning och förslag i de båda skrivelserna. Utskottet har inte heller några invändningar mot de ärenden som kyrkostyrelsen återrappporterar och som grundar sig i beslut tagna av Ekumenikutskottet tidigare år.

Skrivelserna redovisar huvudsakligen aktiviteter och verksamhet och präglas förstås att detta. Vad vi åstadkommer säger inte allt om oss och Ekumenikutskottet tycker att det hade varit önskvärt att skrivelserna i större utsträckning i språk och tonalitet återspeglade också att Svenska kyrkan är en trosgemenskap och som sådan en del av den världsvida kyrkan med ett uppdrag att förkunna evangelium och med en övertygelse inte bara om gärningarnas betydelse utan också om nådens.

De bedömningar som görs av verksamheten är ju i stor utsträckning interna. Det skulle vara givande om redovisningen i någon utsträckning också kommenterades ur perspektiv som är någon annans än kyrkostyrelsens egna eller jämfördes med jämförbar verksamhet på annat håll. Även när det gäller redovisning av planerad verksamhet kan externa kommentarer och jämförelser kanske vara resurser för att fördjupa vår självförståelse och utmana våra prioriteringar.

Uppsala den 25 september 2014

På Ekumenikutskottets vägnar

Daniel Tisell, ordförande

David Axelson-Fisk, sekreterare

Beslutande: Daniel Tisell, ordförande, Lina Larhult, Mattias Kristenson, Agneta Brendt, Lars Stjernkvist, Lars G Linder, Anki Erdmann, Eva-Maria Munck, Anette Nordgren, Fredrik Sidenvall, Jan Olov Sundström, Madelaine Erlandsson, Magnus Hedin, Inga Alm och Lena Klevenås.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Karin Norlander, Jesper Eneroth, Göran Karlsson, Olle Carlsson, Katarina Wedin, Dan Sarkar, Elisabet Stålhjem, Lars-Ivar Ericson, Julia Kronlid, Margit Borgström, Agneta Granström och Anders Nihlgård.

Biskoparna Ragnar Persenius och Tuulikki Koivunen Bylund har deltagit i utskottets överläggningar.